

KREW BLOOD

ŁĄCZY I DZIELI UNITING & DIVIDING

Warszawa, 12.10.2017

„Krew. Łączy i dzieli” – wystawa czasowa w Muzeum POLIN już od 13 października

Krew krąży w każdym z nas. To nie tylko płyn fizjologiczny, ale też uniwersalny symbol naszej tożsamości, poczucia przynależności. Czym jest krew? Jakie ma znaczenie w kulturze, religii, życiu społecznym i medycynie? O tym wszystkim opowie wystawa „Krew. Łączy i dzieli” prezentowana w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN od 13 października 2017 do 29 stycznia 2018 roku. Towarzyszyć jej będą wykłady, warsztaty, spektakle, pokazy filmów i oprowadzania kuratorskie.

Wystawa „Krew. Łączy i dzieli” jest wielowątkową opowieścią o niezwyklej substancji, która przenika tradycję i współczesność relacji żydowsko-chrześcijańskich w jej wymiarze religijnym, historycznym i społecznym. To również uniwersalna opowieść o tętniącym w każdym z nas źródle motywów, znaczeń i tożsamości, ale też zarzewiu podziałów i uprzedzeń. Krew nie pozostawia nikogo obojętnym, budzi silne emocje, pociąga i odpycha. Wystawa pokaże obyczaje i rytuały religijne związane z krwią oraz wyjaśni przyczyny powstawania uprzedzeń i stereotypów. Krew, również jako przedmiot badań współczesnej nauki, doprowadzi widzów do osiągnięć medycyny i genetyki. Ekspozycja dzielić się będzie na pięć obszarów tematycznych: 1. Wiara i rytuał 2. Krew żydowska – krew chrześcijańska 3. Krew i rasa 4. Medycyna i genetyka 5. Krew i tożsamość. W każdej z nich zaprezentowane zostaną liczne materiały dokumentalne, ikonograficzne i multimedialne.

Krew w rytuałach i życiu codziennym

Ideą przewodnią wystawy jest pogląd, że krew od wieków łączy i dzieli ludzkość na wielu różnych poziomach – mówi autorka polskiej wersji wystawy, dr Małgorzata Stolarska-Fronia. Pierwotna koncepcja ekspozycji stworzona w Muzeum Żydowskim w Londynie została przez nas w znacznym stopniu rozwinięta i poszerzona o nowe wątki i obiekty. Wystawa ma pogłębić wiedzę na temat krwi w kulturze żydowskiej w jej wymiarze religijnym, historycznym i społecznym, w kontekście tradycji i współczesności – wyjaśnia dr Stolarska-Fronia. Jako kuratorce polskiej wersji wystawy zależy mi, aby pokazać, że dla judaizmu, podobnie zresztą jak dla innych

kultur, krew jest ważna, stanowi część życia nie tylko religijnego, ale i codziennego. Stosunek do niej wynika z głębokich zasad etycznych, duchowych, a także wiąże się z praktykami medycznymi, które wśród Żydów były bardzo podobne, jak u chrześcijan. Jest to wyzwanie tej wystawy, a mam nadzieję, że także i jej wartość - ukazanie faktów i obalenie stereotypów, zwłaszcza w kontekście relacji chrześcijańsko-żydowskich. Tabu otaczające krew – inne w kulturze chrześcijańskiej, a inne w żydowskiej – może zostanie choć trochę oswojone, nie będzie już czymś obcym – podsumowuje kuratorka wystawy „Krew. Łączy i dzieli”.

Widzowie zobaczą obiekty ze zbiorów polskich i zagranicznych, z których część gościć będzie w Polsce po raz pierwszy. Jednym z nich jest litografia Marca Chagalla „Kain i Abel” ze zbiorów Muzeum Marca Chagalla w Nicei, która ilustruje pierwszą wzmiankę słowa „krew” w Biblii. Z kolei pięknie zdobiony parochet (kotara zasłaniająca w synagodze miejsce przechowywania Tory) ze sceną ofiarowania Izaaka z zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma w Warszawie. Ta scena nawiązuje do historii pierwszego obrzezania, jako znaku przymierza zawartego pomiędzy Bogiem a patriarchą Abrahamem. Zaprezentowane zostaną nie tylko przedmioty związane z rytuałami żydowskimi, ale także zabytki sztuki chrześcijańskiej sakralnej, takie jak przedstawienie Chrystusa w tłoczni mistycznej z Lelowa, pochodzące ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie.

Artyści współcześni o krwi

Autorskim rozwiązaniem warszawskiej ekspozycji jest włączenie w narrację wystawy prac współczesnych artystów. Wśród nich znalazł się obraz „Bez tytułu (Permanent Star)” autorstwa Piotra Uklańskiego (2013) a także poruszająca kompozycja na papierze Moshe Gershuniego (1980), jednego z najbardziej znanych na świecie artystów izraelskich. Ponadto zobaczymy film Artura Żmijewskiego „Polak w szafie” (2007), a także przewrotny w wymowie plakat grupy Twożywo (2009).

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN specjalnie na potrzeby wystawy zaprosiło do współpracy trzy polskie artystki, których prace nawiązując do tematyki krwi i tożsamości, wpiszą się w poszczególne moduły tematyczne ekspozycji. W części dotyczącej wiary i rytuału, tuż obok przedstawienia łaźni rytualnej (mykwy), znajdziemy pracę Elizy Proszczuk. Odniesie się ona do zagadnienia kobiecej czystości rytualnej i sfery profanum związanej z krwią menstruacyjną. Mural Doroty Buczkowskiej związany będzie z tematem procesu przemiany, ofiary i duchowego spełnienia. Włączony zostanie w obszar wystawy, w którym podejmowany jest temat koszerności. Wieloznacznosc pojęcia pokrewieństwa: związku krwi, bliskości relacji, wzajemnego stosunku osób pochodzących od wspólnego przodka, stało się osią koncepcyjną przygotowanego na wystawę wideo Bogny Burskiej. Pracę artystka zaprezentuje w ostatniej przestrzeni wystawy, w której krew złączona zostanie z pojęciem tożsamości.

Szczególne miejsce w Muzeum zajmie rzeźba Anisha Kapoora, jednego z najwybitniejszych artystów światowej sławy, jego dzieła wystawiane są w takich muzeach jak MoMa w Nowym Jorku, Tate Modern w Londynie czy Centre Pompidou w Paryżu. Spektakularna praca *Blood Cinema* (2000) umieszczona

w holu Muzeum jest autonomiczną prezentacją, a w połączeniu z wyjątkową architekturą gmachu stanowi prolog do wystawy i jej wizualny symbol. To pierwsza prezentacja twórczości tego artysty w Polsce.

Jak pisze Joanne Rosenthal, kuratorka pierwowzoru wystawy pokazywanego w Londynie: *wystawa „Krew. Łączy i dzieli” konfrontuje widza z trudnymi pytaniami, celowo unikając oczywistych odpowiedzi. Kończy ją prezentacja kwestii związanych ze współczesną medycyną oraz genetyką, które wskazują na ciągle obecne, pomimo najnowszych odkryć naukowych, pragnienie aby połączyć tożsamość kulturową i religijną z tożsamością biologiczną. Idea głosząca, że krew w istotny sposób nas definiuje, czy też wyraża istotę naszego jestestwa, nadal fascynuje, czego dowodzą utrzymujące się koncepcje linii krwi czy wspólnoty krwi. Tropem tego pragnienia poszły autorki polskiej wersji wystawy – dr Małgorzata Stolarska-Fronia, kuratorka i Natalia Andrzejewska, kuratorka prezentacji dzieł sztuki współczesnej. Postawiły sobie za cel skłonienie widza do zadania pytania: kim jestem? Co mnie definiuje? Jak określam swoją tożsamość? Co sprawia, że czuję więź z innymi?*

Wystawę czasową „Krew. Łączy i dzieli” można oglądać w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN od 13 października 2017 roku do 29 stycznia 2018 roku. Informacje o wydarzeniach towarzyszących i wystawie są dostępne na stronie: www.polin.pl/krew

Zdjęcia do pobrania: www.polin.pl/pl/materialy-graficzne-wystawa-Krew

Oryginalna wystawa “Blood: Uniting and Dividing” została przygotowana przez Jewish Museum London

Kuratorka wystawy w Muzeum POLIN: dr Małgorzata Stolarska-Fronia

Współpraca kuratorska (sztuka współczesna): Natalia Andrzejewska

Mecenas wystawy: Grupa Zwierciadło

Współorganizator wystawy: Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

Wsparcie wystawy: David Berg Foundation, Sills Family Foundation

Patroni medialni: Zwierciadło, Sens, Gazeta Wyborcza, Co Jest Grane 24, TOK FM, AMS, Newsweek, Tygodnik Powszechny, Viva!, KinAds, Nasze Miasto, Lavie, Warsaw Insider, Focus, Focus Historia, Empik, Tramwaje Warszawskie, Teatr Wielki Opera Narodowa, DESA, Narodowe Centrum Krwiodawstwa

Biuro Prasowe:

Marta Dziewulska

Starsza specjalistka ds. współpracy z mediami

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

mdziewulska@polin.pl

+48 22 37 93 710, +48 604 464 675